

© Ventil 14(2008)5. Tiskano v Sloveniji. Vse pravice pridržane.
© Ventil 14(2008)5. Printed in Slovenia. All rights reserved.

Impresum

Internet:
<http://www.fs.uni-lj.si/ventil/>

e-mail:
ventil@fs.uni-lj.si

ISSN 1318-7279
UDK 62-82 + 62-85 + 62-31/-33 + 681.523 (497.12)

VENTIL – revija za fluidno tehniko, avtomatizacijo in mehatroniko
– Journal for Fluid Power, Automation and Mechatronics

Letnik	14	Volume
Letnica	2008	Year
Številka	5	Number

Revija je skupno glasilo Slovenskega društva za fluidno tehniko in Fluidne tehnike pri Združenju kovinske industrije Gospodarske zbornice Slovenije. Izhaja šestkrat letno.

Ustanovitelj:
SDFT in GZS – ZKI-FT

Izdajatelj:
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo

Glavni in odgovorni urednik:
prof. dr. Janez TUŠEK

Pomočnik urednika:
mag. Anton STUŠEK

Tehnični urednik:
Roman PUTRIH

Znanstveno-strokovni svet:
doc. dr. Maja ATANASIJEVIČ-KUNC, FE Ljubljana
izr. prof. dr. Ivan BAJŠIČ, FS Ljubljana
doc. dr. Andrej BOMBAČ, FS Ljubljana
izr. prof. dr. Peter BUTALA, FS Ljubljana
prof. dr. Aleksander CZINKI, Fachhochschule
Aschaffenburg, ZR Nemčija
doc. dr. Edvard DETI EK, FS Maribor
izr. prof. dr. Janez DIACI, FS Ljubljana
prof. dr. Jože DUHOVNIK, FS Ljubljana
doc. dr. Niko HERAKOVIČ, FS Ljubljana
mag. Franc JEROMEN, GZS – ZKI-FT
doc. dr. Roman KAMNIK, FE Ljubljana
prof. dr. Peter KOPACEK, TU Dunaj, Avstrija
mag. Milan KOPAC, KLADIVAR Žiri
doc. dr. Darko LOVREC, FS Maribor
izr. prof. dr. Santiago T. PUENTE MÉNDEZ, University of
Alicante, Španija
prof. dr. Hubertus MURRENHOFF, RWTH Aachen,
ZR Nemčija
prof. dr. Takayoshi MUTO, Gifu University, Japonska
prof. dr. Gojko NIKOLIĆ, Univerza v Zagrebu, Hrvaška
izr. prof. dr. Dragica NOE, FS Ljubljana
doc. dr. Jože PEŽDIRNIK, FS Ljubljana
Martin PIVK, univ. dipl. inž., Šola za strojništvo,
Škofja Loka
izr. prof. dr. Alojz SLUGA, FS Ljubljana
prof. dr. Brane SIROK, FS Ljubljana
prof. dr. Janez TUŠEK, FS Ljubljana
prof. dr. Hironao YAMADA, Gifu University, Japonska

Oblikovanje naslovnice:
Miloš NAROBÉ

Oblikovanje oglasov:
Barbara KODRÚN

Lektoriranje:
Marjeta HUMAR, prof.; Paul McGuinness

Računalniška obdelava in grafična priprava za tisk:
LITTERA PICTA, d. o. o., Ljubljana

Tisk:
LITTERA PICTA, d. o. o., Ljubljana

Marketing in distribucija:
Roman PUTRIH

Naslov izdajatelja in uredništva:
UL, Fakulteta za strojništvo – Uredništvo revije VENTIL
Aškerčeva 6, POB 394, 1000 Ljubljana
Telefon: + (0) 1 4771-704, faks: + (0) 1 2518-567 in
+ (0) 1 4771-772

Naklada:
1 500 izvodov

Cena:
4,00 EUR – letna naročnina 19,00 EUR

Revijo sofinancira Javna agencija za raziskovalno
dejavnost Republike Slovenije

Revija Ventil je indeksirana v podatkovni bazi INSPEC.

Na podlagi 25. člena Zakona o davku na dodano
vrednost spada revija med izdelke, za katere se plačuje
8,5-odstotni davek na dodano vrednost.

Inovativnost v slovenskem prostoru

Ali je inovativnost nekega človeka danost in pogojena z rojstvom, z genetsko zasnovano ali pa jo je mogoče na tak ali drugačen način pridobiti ali se je celo priučiti? Zakaj so številni ljudje na številnih področjih, predvsem pa na tehničnem, inovativni in ustvarjalni brez posebne formalne šolske izobrazbe? Številni raziskovalci in profesorji z doktoratom znanosti pa so brez inovacij in brez patentov.

To je ugotovitev, ki je poznana povsod po svetu; pri nas, v našem okolju in na naših institucijah in celo na raziskovalnih inštitutih pa je še posebej prisotna.

Na vprašanje, zakaj je tako, je težko odgovoriti.

V Sloveniji smo namreč po številnih kazalcih v Evropi oziroma v razvitem svetu prav na repu po inovacijah, patentih in izboljšavah, ki so na tak ali drugačen način zaščitene in javno objavljene. Za tako stanje je prav gotovo več razlogov. Prav gotovo gre za zahtevno tematiko, ki jo v naši državi nobena organizacija, ustanova ali skupnost posebej ne propagira, kaj šele stimulira. Izjema sta le Slovenski forum inovacij in Gospodarska zbornica Slovenije, ki se trudita po svojih močeh in skušata čim bolj spodbuditi slovensko inteligenco k ustvarjanju, inoviranju in tudi k splošnemu dvigu zavedanja o pomenu inovativnosti v družbi na sploh. Med tistimi, ki bi morali več narediti, moramo omeniti predvsem dve, za to področje odgovorni vladni ministrstvi. To sta Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in Ministrstvo za gospodarstvo. V zadnjih desetih letih nobeno od obeh omenjenih ministrstev ni naredilo omembe vrednega koraka v smeri spodbujanja inovativnosti, prijavljanja patentov, dajanja pomoči in nasvetov novim idejam in drugo, kar gre k tej tematiki.

V splošnem je znano, da brez inovativnosti ni uspešnih podjetij, da ni ekonomskega in gospodarskega razvoja družbe. Inovativnost je v razvitih državah, in to že desetletja, močno odvisna od bruto domačega proizvoda. In ker se razvite države tega zavedajo, v to tudi mnogo vlagajo.

Kaj je možno storiti pri nas, da se stanje glede inovativnosti popravi?

Rešitve je treba iskati v več smereh. Prva je formalna. Vlada oziroma ustrezno ministrstvo bi moralo ustanoviti agencijo za inovacije, katere zadolžitev bi bila predvsem administrativna pomoč vsem, ki bi radi svoje ideje zaščitili preko patentov, in tem avtorjem pomagati z nasveti in spodbudami. Predvsem bi morali poceniti vse aktivnosti, povezane z zaščito patentov, ki so danes relativno drage, v glavnem pa jih izvajajo zasebniki.

Druga, zelo pomembna aktivnost, bi morala biti uvedena na ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. To ministrstvo bi moralo pri določanju kakovosti referenc posameznih raziskovalcev opazno višjo vrednost dodeliti patentom in inovacijam. Predvsem bi morale te reference mnogo več pomeniti pri izvolitvah raziskovalcev v strokovne, znanstvene in pedagoške nazive. Zelo pomembno bi bilo, da bi te reference igrale pomembno vlogo pri kandidiranju na javnih razpisih raziskovalnih projektov in raziskovalnih programov.

Kot tretje področje sprememb bi bile dopolnitve ali pa delne spremembe meril za izvolitve v nazive pedagoškega osebja na univerzah in fakultetah. Zdaj, po teh merilih, dodeljeni patent posamezniku na nobeni slovenski univerzi ne prinese skoraj nobenih točk.

Ministrstvo za finance pa bi moralo z davčnega vidika spodbujati podjetnike k prijavi inovacij, k pilotni proizvodnji novih proizvodov in storitev in k promociji inovacij.

Predvsem pa bi na tem področju morali mnogo več narediti pedagogi na vseh stopnjah izobraževanja. Zdaj, ko se življenjska doba cikla proizvoda in tudi storitve krajša, je inovativnost in spodbujanje šolajoče se mladine k tem aktivnostim še kako potrebna. V prvi vrsti gre za prilagajanje in uvajanje mladih k timskeemu delu, k oblikovanju skupnih stališč skupine, k poslušanju drug drugega in h kritični presoji predlogov in idej. To bi se moralo dogajati na vseh ravneh šolanja in še posebno na tehničnih fakultetah.

Janez Tušek